

CURIERUL CREȘTIN

ORGAN OFICIAL AL DIECEZEI DE GHERLA.

CU UN ADAOS NEOFICIAL.

Abonamentul pe un an 30 Lei. Apare de 2 ori pe lună. Inserțiuni se primesc după învoială.

Partea oficială.

Examen de absolvire la școalele primare.

Lichidatura Direcțiunii generale de învățământ din Cluj cu adresa Nr. 3885 din 26 Iunie 1923 comunică următoarele:

„Am onoare a Vă aduce la cunoștință, că Ministerul Instrucțiunii cu ordinul Nr. 28711/1923 și Nr. 45235/1923 dispune ca în toate școalele primare atât de stat cât și confesionale elevii clasei IV-a să dea examen de absolvire scris și oral după Regulamentul din vechiul Regat. În urmare și elevii și elevele școalelor primare din Eparhia ce conduceți vor trebui să dea acest examen dacă voesc să aibă certificate valabile.

În anul școlar 1922/23 acest examen de absolvire îl vor da numai elevii și elevele școalelor primare urbane.

În viitor însă toate școalele atât urbane cât și rurale.”

Dispoziția aceasta a Înaltului Minister al instrucțiunii publice, spre știre și spre acomodare întocmai, se publică pentru senatele școlare de sub jurisdicțiunea acestui Ordinariat.

Din șed. cons. 3 Iulie 1923.

Nr. 2873.

Timbrarea cererilor.

Dela Directorul învățământului normal și primar din Cluj sub Nr. 37319 din 31 Ianuarie 1923, s'au primit instrucțiunile ce urmează în cauza timbrării legale ale cererilor și cari instrucțiuni spre știre și conformare se publică pentru oficiile parohiale și direcțiunile școlare de sub jurisdicțiunea acestui Ordinariat.

„Conform decisiunii principiare a contenciosului administrativ ungar Nr. 1099—1888, oficiile parohiale ale confesiunilor recunoscute, sunt *officii publice*. Conform dispozițiilor art. de lege XXVII. din 1907. învățătorii *confesionali* sunt *funcționari publici*.

În consecință toate actele emanate dela oficiile parohiale și dela învățătorii confesionali sunt a se considera ca emanate dela autorități publice.

Tesa 13. modificată cu art. XLII, din 1914, precum și parag. I. C. 2. din legea timbrului ungar imperative enunță: toate cerile, etc. înaintate de persoană singuratică autorităților publice în *general* sunt supuse timbrului, etc.

Cum toate aceste dispozițiuni, cât și legea ungară asupra timbrului sunt încă în vigoare, timbrarea cererilor, etc. înaintate de persoane private singuratică oficiilor parohiale și școlare, se va face conform legei ungare asupra timbrului.”

Din șed. cons. 10 Iulie 1923.

Nr. 2979.

Concurs

la post de profesor dela școala normală diecezană de băeți.

Se publică concurs pentru un post de profesor la școala normală diecezană de băeți din Ghela pentru științele naturale, e de dorit însă ca respectivul profesor să poată prevedea economia și eventual desemnul sau lucrul manual.

Doritorii de a dobândi acest post, să-și înainteze cererile la acest Ordinariat diecezan până în 15 August c., adevărind prin acte cvalificația ca

o au și știind că cel numit va avea să-și înceapă activitatea profesorală în 1 Septembrie a. c.

Din șed. cons. 13 Iunie 1923.

Nr. 2933.

Concurs la parohii.

Parohia *Silvaș* (D. Sarvadului) se curentează cu termenul *31 August 1923*.

Gherla, la 10 Iulie 1923.

Nr. 300.

Doritorii de a dobândi acest beneficiu parohial să-și înainteze rugărilor la Ordinariatul episcopesc în termenul concursual — pe calea *oficiului protopopesc competent*, — provăzute cu următoarele documente:

1. Absolutorul teologic.
2. Atestat de serviciu dela oficiul protopopesc.
3. Estras autentic din protocolul școlar despre catehizarea elevilor școlari, în anul școlastic 1922/23; la caz, că școala în anul școlastic trecut n'a funcționat, atestat oficios că pruncii totuși au fost catehizați.
4. Estras autentic din protocolul predicilor de pe un an, care se termină la data când se înaintează rugarea.

La rugările înaintate fără aceste documente, — dintre cari cele de sub 3 și 4 trebuie să fie vizate și autentificate de către oficiul protopopesc, — nu se va reflecta.

Bibliografie.

Manualul Reuniunilor Mariane.

Cl. D. Dr. Aloiziu I. Totu — profesor de religie la liceul de fete din Beiuș — a tipărit o broșură intitulată: **„Ce sunt și cum trebuie organizate Reuniunile Mariane”**. În aceasta broșură estinsă pe 84 pagini — editată cu aprobarea și binecuvântarea Prea Ven. Ordinariat român unit de Oradea-mare — și care se poate procura dela Tipografia și Librăria „*Doina*” din Beiuș — cu prețul 6 Lei — plus porto — se cuprinde în partea I.: Scopul și însemnătatea Reuniunilor Mariane și Istoricul lor, iar în p. II. organizarea activității și model de statute ale unei Reuniuni Mariane. — În Anex sunt 10 Cântări — Mariane — pe note.

Recomandăm deci cu toată căldura tuturor fraților preoți — păstori sufletești și deosebit profesorilor de religie și catehizatorilor de a școalele noastre — ca să-și procure această frumoasă broșură, nizuindu-se amănunțit îndrumărilor date acolo, să organizeze Reuniuni Mariane pentru tineretul școlar de sub conducerea lor, raportând la acest Ordinariat despre înființarea aceloră,

respective susternând aici spre aprobare statutele acelor Reuniuni.

Din șed. cons. 13 Iunie 1923. Nr. 2586.

Revista „Lumina Creștinului”.

În Iași apare revista creștină catolică „*Lumina Creștinului*”, revistă ce are în program nobilitarea vieții creștinești și aprofundarea vieții spirituale, pe lângă că în modul cel mai demn apără Biserica și credința dreaptă.

În fiește care număr dă orientări despre evenimentele întregii Biserici prin știrile ce le aduce din toate unghiurile pământului unde se află suflet creștin catolic.

Recomandăm cu căldură Veneratului Cler abonarea acestei reviste, carea se poate avea dela redactorul Dr. Anton Gabor, Episcopia Catolică, Iași.

Din șed. cons. 15 Iunie 1923.

Nr. 1715.

CONCURS

pentru posturi de învățător.

Postul de cantor-învățător din *Cig* (D. Eriu) cu următoarele retribuțiuni: cvartir în natură, grădina de legumi, folosirea alor 10 jughere pământ (darea o plătește învățătorul), 20 cubule lectical cantoral și ștolele cantorale. Salarul învățătoresc dela stat. Sunt preferenți cei destoinici a instrua cor bisericesc.

Nr. 2874.

Postul de învățător din *Bicaz* (D. Șamșodului) cu retribuțiunea: cvartir în natură, $\frac{1}{4}$ jugh, grădina; restul ajutor dela stat.

Nr. 2908.

Postul de învățător din *Somcutul mic* (D. Olpretului) cu retribuțiunea: 240 Lei din repartitie pe popor, cvartir în natură și grădina de legumi; restul ajutor dela stat.

Nr. 290.

Postul de învățător din *Bezded* (D. Olpretului) cu retribuțiunea: 200 Lei din repartitie pe popor, cvartir în natură și grădina; restul salariului ajutor de stat.

Nr. 2909.

Postul de învățător din *Husmezeu* cu filiala *Osoiu* (D. Olpretului) cu retribuțiunea: 136 Lei din repartitie pe popor, cvartir în natură, grădina de legumi; restul ajutor dela stat.

Nr. 2909.

Postul de învățător din *Suares* (D. Olpretului) cu retribuțiunea: 100 Lei repartitie pe popor, cvartir în natură, $\frac{1}{4}$ jugh. grădină; restul ajutor dela stat. Nr. 2907.

Postul de învățător din *Desești* (D. Marei) se curentează pe lângă retribuțiunea: 300 Lei din repartitie pe credincioși, iar din cassa bisericii pentru conducerea corului bisericesc 500 Lei, cvartir, grădină și lemne de foc; restul salariului întregire dela stat.

Nr. 2893.

Postul de învățător din *Sâmbou* (D. Secului) cu retribuțiunea: 100 Lei din repartitie, cvartir în natură, $\frac{1}{4}$ jugh. grădină; restul salariului ajutor dela stat. Nr. 2695.

Postul de învățător din *Cutca* (D. Secului) cu retribuțiunea: 100 Lei din repartitie, cvartir în natură, $\frac{1}{4}$ jugh.

de grădină; restul salariului ajutor dela stat. Nr. 2695.

Postul de învățător din *Șieu Cristur* (D. Bistriții) cu retribuțiunea: 300 Lei din casa bisericii, cvartir în natură, $\frac{1}{4}$ jugh. grădină; restul salariului ajutor dela stat. Nr. 2958.

Termenul concursului se fixează cu 15 August 1923.

Petițiile împreună cu extrasul matricular de boțez, diploma de învățător, atestatul de serviciu și moralitate să se înmănteze senatului școlastic. Acesta făcând alegerea, va înmănta aci toate actele prin protopopul districtual. În toate locurile unde e de lipsă transcrierea ajutorului de stat, să se înmănteze încă: atestatul de competență comunală, tabela de cvălifcare a învățătorilor petiționari, libelele de plată a învățătorului ales, și petiția senatului școlastic pentru transcrierea ajutorului de stat. Protopopul districtual să ne raporteze tot atunci, că învățătorul de mai înainte în ce zi și din ce cauză și-a părăsit postul, că ajutorul de stat până când l-a ridicat, și că învățătorul nou ales în care zi și-a ocupat postul.

Episcop Dr. Iuliu Hossu.

Partea neoficială.

Gateheze practice.

Ora a 2-a.

(Urmare).

Ce este Dumnezeu? Ce ființă e Dumnezeu? Putem noi vedea pe Dumnezeu? Pentru ce nu-l putem vedea? Ce nu are Dumnezeu? Are cap, mâni? Pentru ce nu are? Ce este El? Unde îl vom vedea pe Dumnezeu? Cine-l văd pe Dumnezeu ceriu? Din câte părți stă omul? (Din trup și din suflet). — Ce dă trupului viață? (Sufletul). putem noi vedea sufletul? Ce vedem noi în om? Ce nu vedem? Pentru ce nu putem vedea sufletul?

Dar uitați-vă aici la chipul acesta! (De exemplu: crearea, ori Cain și Avel — ori altul, unde Dumnezeu-Tatăl e închipuit ca un om bătrân). Aici pe Dumnezeu îl vedeți închipuit, desămnat în formă de om... Insa chiar acum v'am spus, că Dumnezeu n'are cap, mâni... și totuși aici l'au zăgrăvit, desțit... Oare Dumnezeu are așa chip de om? Ba nu, că El e spirit. Știți voi pentru ce l'au desămnat așa pe bunul Dumnezeu, pentru ce i-au dat chip de om? Pentru aceea, că deoparte, de demult, tare de mult (la cei dinți oameni) Dumnezeu s'a arătat în chip de om (de exemplu lui Avram i s'a arătat Dumnezeu în formă de călător); de altă parte apoi pentru aceea se întipuește așa Dumnezeu, fiindcă numai forma de trup se

poate desămnă și închipui; sufletul, spiritul nu se poate vedea, prin urmare nu se poate nici desămnă, nici închipui, nici fești...

Vezi chipul acesta N. N.? (un copil din clasa III - VI). Cine e închipuit aici? Are Dumnezeu cap, mâni, picioare? Dar oare pentru ce se închipuește așa Dumnezeu? Poate-se vedea sufletul? Poate-se vedea Dumnezeu? Pentru ce nu se poate vedea Dumnezeu? Poate-se dară închipui altminterlea Dumnezeu?

Recapitulare generală. Acestea, văd, că le știți, dar oare nu ați uitat, ce am zis la începutul oare? Să vedem cine ține minte tot ce am zis! Mai întâi să răspundeți eu toții la întrebările mele, apoi vă voiu întreba pe rând. Ședeți cu toții frumos... mâinile laolaltă, și răspundeți deplin la întrebările mele: 1. Ceriul, pământul și tot ce este cum le numim cu un cuvânt? 2. Cine a făcut lumea? 3. Cine ne dă ploaia, căldura, noia? Cine ne dă poamele și bucatele? 4. Cine dă dobitoacelor nutremânt, hrană? 5. Cine ne dă nouă viață, sănătatea, mâncarea, beutura, locuința, îmbrăcăminte? tot ce avem? 6. Acui este toată lumea? Cine este Domnul lumii întregi? 7. Pentru ce ne dă Dumnezeu tot ce avem? 8. Cum iubeste Dumnezeu pe pruncii ca cine? 9. Ce felu de tată ne este nouă Dumnezeu? 10. Unde locuște mai ales bunul Dumnezeu? 11. De aceea ce felu de tată îl numim — fiindcă locuște mai ales în ceriu? Cine este tatăl ceresc al tuturor oamenilor? Pentru ce? 12. De față e Dumnezeu aici în școală? În bi-

serică? pe uliță, acasă la voi? 14. Unde este așadar de față Dumnezeu? 15. Putem noi vedea pe Dumnezeu? Pentru ce nu-l putem vedea? 16. Unde se poate vedea Dumnezeu? 17. Cine îl văd pe Dumnezeu în ceriu? 18. Are Dumnezeu cap, mâni, picioare, trunchiu? Pentru ce dară zăgrăvesc pe Dumnezeu în chip de om?

Aplicare generală. Toate acestea să vi le înșămnați bine, să le băgați bine în cap, să le țineți minte și să nu le uitați niciodată. — Înșămnați-vă bine, că Dumnezeu este *tatăl nostru cel mai bun*. Fiți așadar și voi copiii lui Dumnezeu, dar copii buni și ascultători... Știți că *Dumnezeu este în tot locul de față*. Așadar în tot locul vă purtați bine, să nu faceți rău nicăiri în nici un loc, ferivi-vă de rău ori și unde ați fi voi, ori singuri, ori cu alții... Știți, că *Dumnezeu e așa de bun încât vă dă vouă toate celea*. Dacă așadar aveți lipsă de ceva cereți dela Dumnezeu prin rugăciune, rugați-vă frumos lui Dumnezeu. — Dacă ați căpătat dela Dumnezeu ceea ce ați cerut pentru aceea mulțamiți lui Dumnezeu din toată inima voastră. — Mulțamiți lui Dumnezeu și pentru aceea, că azi la școală ați învățat a cunoaște mai bine pe Dumnezeu; și acum ca mulțamită să zicem: Tatăl nostru... Născătoare...

Cateheze practice.

Ora 3-a.

Continuare despre Dumnezeu.

Insușirile lui Dumnezeu.

Înainte de a începe propunerea materiei acestui, trebuie să repetăm pe scurt, ceea ce am propus despre Dumnezeu în ora trecută; și pentru-ca să se dedeie și pruncii cei mai slabi să grăiască bine, fluent, *fiecare răspuns* — la singuraticile întrebări puse de mai multe ori — *să'l rotească cu toții laolaltă în cor*. — Numai după aceea să se continue prelegerea aceasta.

Nex. Scop. Voi știți din ora trecută că pe Dumnezeu nu-l putem vedea, dar aceea încă nu v'am spus, că *oare Dumnezeu vede-ne pe noi?! Băgați bine de samă, că azi despre aceasta am să vă grăiesc înainte de toate, apoi vă voi spune și alte lucruri frumoase despre Dumnezeu.*

Espunere. Desvoltare. — 1. *Dumnezeu ne vede în tot locul.* — Ce socotiți voi, când e domnul învățator aici în școală, vede-vă pe voi? (vede). Dar dacă e pe drum și voi încă sunteți pe drum, și vă întâlniți cu domnul învățator, vede-vă pe drum domnul

învățator? (Și acolo ne vede). Și dacă ești cu domnul învățator pe câmp, pe deal, unde sunteți laolaltă, vede-vă domnul învățator? (... vede) Așadară domnul învățator vă vede pe voi totdeauna, *când e acolo, unde sunteți voi.*

Atenți! Noi știm — cum am zis în ora trecută — că Dumnezeu este de față aici în școală, ce-socotiți, oare vede-ne pe noi aici bunul Dumnezeu? Da, bunul Dumnezeu ne vede. — Însă Dumnezeu este de față și pe drum, pe uliță, în piață, oare vede-vă Dumnezeu și acolo? Da, ne vede și pe drum, vă vede la voi acasă, pe deal, pe câmp... Cu alte cuvinte: Fiindcă Dumnezeu este în tot locul, de aceea Dumnezeu ne vede pe noi în orice loc, El vede toate cele ce se întâmplă.

In tot locul socotește
Dumnezeu cu tine este.

(Va urma).

În Bibliotecă Diecezană

se află toate cărțile liturgice compactate în legătură de lux, ori la dorință crudo. Toate imprimările, pentru oficiile parohiale, precum rațiuni, matricule, blanchete de extras, tipărituri periodice, etc.

Avem în depozit opuri ale oratorilor bisericesti, cărți de rugăciuni din ediție proprie (Conducătorul tinerimei școlare) și streină. Cărți trebuincioase și neapărat de lipsă întru conducerea corectă și promptă ale oficiilor parohiale și protopopești (Conciliile provinciale, Administrația bisericască de I. Gențiu).

Noutăți literare, cărți de școală, revizite de scris; asortiment foarte bogat.

Comandele pe cale postală le executăm prompt și cu reîntorcerea postei.

Pentru partea neoficială răspunde: **Iosif Sângeorgheanu**